

OPEN BRIEF

Persoonlijk – in handen van de minister

Minister voor Rechtsbescherming, dhr. S. Dekker
Ministerie van Justitie en Veiligheid
Postbus 20301
2500 EH Den Haag

VSAN
Postbus 13336
3507 LH Utrecht

Biltstraat 101
3572 AL Utrecht
Tel.: 030-234 33 05
Fax: 030-234 39 65

Programmteam rechtsbijstand
E: programmarb@minvenj.nl

info@vsanadvocaten.nl
www.vsanadvocaten.nl

cc. Tweede Kamer der Staten-Generaal
E cie.jv@tweedekamer.nl

Betreft: BOYCOT REDESIGN

Datum: 25 juni 2018

Geachte heer Dekker,

Het water staat de sociale advocatuur aan de lippen. Wij zijn al jaren afwisselend participant en toeschouwer van beleidsinitiatieven, onderzoeken en weer nieuwe rapportages met als doel de gesubsidieerde rechtsbijstand te hervormen. Begrijp ons goed, wij zijn daar niet op tegen en hebben tot nu toe loyaal op elk verzoek gereageerd, meegedacht en geschreven.

In maart dit jaar zijn wij opnieuw gevraagd te participeren in een werkgroep van uw ministerie en opnieuw lijkt het wiel te moeten worden uitgevonden. Bijna 10 jaar zijn wij met u en uw voorgangers in gesprek, vele suggesties, oplossingen en onderzoeken later heeft uw ministerie nog steeds geen begin gemaakt om op korte termijn iets te doen aan de urgente problemen in het huidige stelsel. U werkt aan een beleidsvisie voor 2025 terwijl de sociale advocatuur kapot wordt bezuinigd en binnen enkele jaren – nog vóór 2025 - dreigt te verdwijnen als er niet snel wordt ingegrepen.

Op 15 mei presenteerde de VSAN het manifest “Red de rechtshulp” (zie bijlage), met daarin wederom de oproep aan u om eerst werk te maken van het achterstallig onderhoud en daarna pas de rest van het huis te verbouwen. De VSAN heeft die dag verder overleg met u en uw ministerie opgeschort zolang er niet eerst gesproken wordt over een korte termijnoplossing voor het nijpende financieringstekort dat nu

al jarenlang wordt afgewenteld op de sociale advocatuur. In antwoord op de vraag: wat vindt u ervan dat advocaten zeggen dat de huidige vergoeding in toevoegzaken zo laag is dat rechtsbijstandverlening aan minvermogenden ernstig bemoeilijkt wordt, verklaart u tijdens het Gerbrandydebat op 6 juni jl.: “daar hebben advocaten een punt”. Tijdens dit debat gaf u voorts aan: “ik ga graag met advocaten in gesprek hierover”.

Helaas mochten wij van u nog geen uitnodiging ontvangen voor een dergelijk gesprek. Wel ontvingen we een uitnodiging voor deelname aan de conferentie op 25 juni waar gesproken wordt over het stelsel in 2025. Wederom alleen aandacht voor de lange termijn en geen enkel initiatief om het huidige stelsel overeind te houden op korte termijn.

Na jaren politiek heen en weer geslinger van kabinet naar kabinet, van staatssecretaris naar minister, voelen wij ons gedold!

Daarom deze open brief en oproep om nu eens geen nieuw beleid te bedenken maar vooraleerst ruimhartig achterstallig onderhoud te plegen. Sociaal advocaten zijn hardwerkende ondernemers maar verdienen zo weinig aan zoveel werk – het is u ruimschoots bekend – dat het voor ons niet doenlijk is tijd vrij te maken voor telkens weer nieuwe beleidsinitiatieven, werkgroepen en onderzoeken. Het spijt ons zeer maar uit nood geboren hebben wij besloten tot de BOYCOT van de REDESIGN. Het dak boven ons hoofd is zo lek als een mandje en wij rennen ons rot om overal emmertjes te plaatsen, te legen en weer opnieuw te plaatsen.

Wij roepen al onze vakgenoten en organisatie op ons Manifest “Red de Rechtshulp” te ondersteunen (zie bijlage). Het eerste gesprek dat wij nu met u willen voeren moet één onderwerp bevatten. Hoe denkt de minister het aantal uren per toevoeging en het uurtarief zelf in overeenstemming te brengen met de werkelijkheid. Hoe wordt het nijpende vergoedingstekort aangepakt zodat advocaten weer normaal hun werk kunnen doen?

Voor niets gaat de zon op, sociaal advocaten staan met de zon op voor bijna niets.

Wij komen graag overleggen over bovenstaande oproep: first things first, zoals de Engelsen het zo treffend kunnen zeggen.

Hoogachtend,
namens het bestuur van de VSAN,

E.R. Jonkman

Bijlagen:

- VSAN-manifest “Red de Rechtshulp”
- Overzicht van gesprekken 2017-2018

Toelichting

1. De puntenvergoedingen per zaak zijn sinds 2000 niet meer gestegen.
2. Het rapport-Van der Meer laat zien dat in 87% van de zaaksoorten door advocaten meer wordt gewerkt dan wordt vergoed.
3. Bij de 24 meest voorkomende zaaksoorten, waaraan gemiddeld 10,4 uur per zaak wordt besteed, blijft er per zaak 2,9 uur onbetaald: dat is 28%. In het ergste geval loopt dat percentage van onbetaalde uren op tot 50%, bij echtscheidingszaken bijvoorbeeld.
4. Daar komt bij dat het uurtarief per toevoegingszaak in 2015 is verlaagd en sindsdien is bevroren t/m 2018.
5. In 2006 kwam nog 53 % van de bevolking in aanmerking voor gefinancierde rechtsbijstand. Dat was in 2011 teruggelopen tot 36% van de bevolking vanwege toen al genomen maatregelen.
6. In 2009 is al € 50 miljoen bezuinigd. In 2010 kwam daar nog eens € 50 miljoen overheen.
7. Oud-staatssecretaris Teeven wilde in 2013 nog eens € 100 miljoen per jaar bezuinigen. Dat werd € 85 miljoen per jaar. De eerste structurele € 25 miljoen per jaar is al ingevoerd per 1 februari 2015 bij AMVB.

Wij willen u – ten overvloede - nog eens wijzen op de ronduit aanmatigende uitspraak van mr. Teeven in de Groene Amsterdammer nr. 20 van 17 mei 2017: *‘Verdere verstrenging van het strafrecht zat er nu niet meer in’, zegt Teeven. ‘Toen heb ik me toegelegd op de bezuiniging op de advocatuur. Het is een andere manier om hetzelfde effect te bereiken. Als je aan een advocaat niet al te veel tijd geeft om aan een verdachte te besteden, dan wordt het ook niet zo veel, die verdediging.’*

Als de VVD en dit Kabinet ook de verdediging van burgers serieus wil nemen dan wordt het de hoogste tijd hier werk van te maken. De VSAN heeft ondanks de bezuinigingen en ondanks de mogelijke intenties van u en de uwen steeds medewerking verleend aan allerhande kopje koffiegesprekken, project Significant en andere werkgroepen om deze ook te informeren over wat er nu werkelijk gebeurt op de werkvloer van de sociale advocatuur.

Advocaten in het stelsel kampen met de gevolgen van de jarenlange bezuinigingen op de rechtsbijstand:

8. Personeel wordt ontslagen.
9. Opleiding van afgestudeerde juristen in de sociale advocatuur vindt nauwelijks nog plaats.
10. Moeilijke tijdrovende zaken waarvoor bij uitstek de hulp van een gespecialiseerde advocaat nodig is, worden steeds vaker niet meer in behandeling genomen omdat het simpelweg financieel niet meer is op te brengen.

De rechtzoekende is de dupe.

Er zijn advocaten met een inkomen op bijstandsniveau, ook in het rapport-Van der Meer wordt erover geschreven. Het fatsoenlijk uitvoeren van een rechtshulptaak wordt zo onmogelijk. De noodklok hierover is herhaaldelijk geluid. Hoe lang moet dit zo doorgaan? In 2025 is het te laat.

De Commissie Van der Meer concludeerde onder meer dat de sociaal advocaten schromelijk worden onderbetaald, namelijk 127 miljoen per jaar en dat er sprake is van ernstig achterstallig onderhoud aan het stelsel van gefinancierde rechtsbijstand en deed aanbevelingen de houtrot tegen te gaan. Met andere woorden, wij doen ons werk zo goed en kwaad als dat gaat en de overheid betaalt ons 127 miljoen euro per jaar niet voor onze werkzaamheden die we moeten doen.

Praten tot je een ons weegt lost het acute probleem niet op: niet alleen staan sociaal advocaten nog steeds op de nullijn tot 2019 met een bloeiende economie, maar erger: de rechtzoekende blijft steeds vaker verstoken van goede rechtsbijstand.

*** .. ***